

Ґрунтознавство з основами географії ґрунтів

Дисципліна «Ґрунтознавство з основами географії ґрунтів» є вибірковою дисципліною, одним з найважливіших курсів серед дисциплін природничого спрямування.

Раціональне та ефективне використання ґрунтових ресурсів є однією з головних проблем народного господарства нашої країни. Це обумовлено тим, що по відношенню до людського суспільства ґрунт виступає у двох аспектах: з одного боку, це фізичне середовище, життєвий простір людини, з іншої – економічна основа, засіб виробництва, що користується величезним попитом, адже переважна більшість продуктів харчування отримується завдяки ґрунтам.

Вирішення проблеми раціонального використання ґрунтів у сучасних умовах змін як в агрономічній науці, так і практичному землеробстві, перш за все, повинно базуватися на всебічних знаннях походження, історичних етапах розвитку, особливостей будови, агрономічних властивостей ґрунтів та шляхів їх регулювання та поліпшення. Тому виникає чітка необхідність підготовки спеціалістів, які добре ознайомлені з різноманіттям та особливостями ґрунтового покриву України, складом, властивостями, закономірностями формування і поширення різних типів ґрунтів, можливими наслідками антропогенного впливу на ґрунт, засобами по регулюванню ґрунтової родючості.

Мета навчальної дисципліни:

Ознайомити студентів із ґрунтом (природним утворенням) його генезисом, будовою, складом, властивостями, закономірностями розміщення на земній поверхні, як засобом сільськогосподарського виробництва і предметом людської праці, та еволюцією під впливом життєдіяльності людини.

Основні завдання дисципліни:

- * розкрити ґрунти як природні системно організовані тіла, які утворюються внаслідок взаємодії всіх факторів природного середовища, кожен з яких залишає слід у його будові, складі, властивостях, що дозволяє розглядати ґрунт як код біосфери;
- * показати, що ґрунтові тіла, поєднуються між собою, формують на земній поверхні суцільний ґрунтовий покрив або педосферу, яка завдяки такій властивості ґрунту як родючість, забезпечує прогресуючий розвиток на Землі.
- * розкрити суть ґрунтотворних процесів, їх енергетику, формування тих чи інших властивостей ґрунтів, а також умов для розвитку рослин;
- * показати, що ґрунти не хаотично поширені на земній поверхні, а закономірно, в залежності від зміни комплексу фізико-географічних умов, тобто підпорядковуючись закону широтної зональності та висотної поясності;
- * сформувати практичні навички у студентів щодо діагностування, виділення та вивчення ґрунтів у полі, а також вивчення окремих їх властивостей у лабораторії.

Змістовий модуль I.

ҐРУНТОЗНАВСТВО. ФАКТОРИ ҐРУНТОУТВОРЕННЯ. БУДОВА І МОРФОЛОГІЯ ҐРУНТІВ.

Тема 1. Предмет і завдання дисципліни.

Тема 2. Органічна речовина ґрунту.

Тема 3. Фактори ґрунтоутворення.

Змістовий модуль II.

ЗАГАЛЬНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ ГЕОГРАФІЇ ҐРУНТІВ ТА ҐРУНТОВО-ГЕОГРАФІЧНЕ РАЙОНУВАННЯ

Тема 4. Систематика, класифікація та загальні закономірності географії ґрунтів.

Тема 5. Ґрунти арктичних, тундрових, бореальних та суббореальних областей.

Тема 6. Ґрунтовий покрив субтропіків та тропіків.

Тема 7. Алювіальні та гірські ґрунти.

Тема 8. Охорона ґрунтів.

* Методи навчання:

- * Під час вивчення освітнього компоненту використовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.
- * **Словесні:** лекція, розповідь з елементами бесіди, пояснення.
- * **Наочні:** презентація.
- * **Практичні:** проведення дослідів, передбачених тематикою практичних робіт, робота з підручниками, науковою літературою.

Методи контролю

Початковий контроль знань студентів проводиться під час проведення лекційних та практичних занять і включає перевірку знань теоретичного й практичного матеріалу, які студенти засвоїли під час вивчення профільних курсів бакалаврату, у вигляді самостійної роботи або методом фронтального опитування.

***Поточний контроль** знань студентів проводиться викладачем на кожному практичному занятті шляхом усного або письмового опитування з питань теорії або практики.

***Модуль 2** оцінюється за результатами виконання та захисту студентами індивідуально-дослідних навчальних завдань.

***Підсумковий контроль** знань студентів передбачає складання заліку.

Контакти

Кафедра біології, екології та методик їх навчання:

кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Тригуба Олена Василівна

boratun1@ukr.net

